

6 lutego 2002 r. odbyła się w Teheranie uroczystość wręczenia profesorowi Jerzemu Woyke nagrody im. Chwarizmiego

Abu Jafar Mohammad Ibn Musa Chwarizmi był perskim matematykiem i astronomem. Żył i tworzył w latach 770–840 po n.Chr. W 1988 roku Irańska Badawcza Organizacja Nauki i Technologii (Iranian Research Organization for Science and Technology – IROST) ustanowiła nagrodę im. Chwarizmiego (angielska pisownia Khwarizmi) dla uczczenia pamięci tego wielkiego uczonego. Celem przyznawania nagrody było upamiętnienie naukowców, którzy wnieśli istotny wkład w rozwój inżynierii, rolnictwa, nauk podstawowych, medycznych oraz humanistycznych. Zaproszenia do udziału we współzawodnictwie o tę nagrodę rozsyłane są na cały świat, a liczba konkurujących uczestników wzrasta z roku na rok. Nagroda jest wspierana przez liczne poważne międzynarodowe, azjatyckie i irańskie organizacje.

W 2001 roku Departament Rolnictwa IROST zgłosił kandydaturę prof. dr. hab. Jerzego Woyke do wzięcia udziału we współzawodnictwie o nagrodę Chwarizmiego 2002. Profesor przedstawił projekt zatytułowany: „Wkład do nauki i praktyki pszczelarstwa”. Do nagrody nadesłano ponad 200 projektów z całego świata. Każdy z projektów był oceniany przez 5 profesorów z 20 rozmaitych uczelni. Projekty oceniano według kryteriów ustalonych przez IORST: naukowa wartość projektu, dokładność naukowej i technicznej informacji, metody i techniki stosowane przy realizacji projektu, nowatorstwo projektu, ekonomiczne i socjalne możliwości zastosowania, publikacje.

Komisja Międzynarodowej Nagrody im. Chwarizmiego (Khwarizmi Inter-

Dyplom nagrody im. Chwarizmiego

Minister Nauki dr M. Main wręcza profesorowi J. Woyke dyplom nagrody imienia Chwarizmiego

national Award – KIA), działająca przy IROST, wytypowała laureatów 2002. Prof. dr hab. Jerzy Woyke został laureatem I stopnia nagrody Chwarizmiego 2002, jako jedyny Europejczyk w tym roku, a pierwszy Polak w całym okresie jej dziejów. Jest to również pierwsza nagroda dotycząca pszczelnictwa.

Uroczyste rozdanie nagród odbyło się 6 lutego 2002 r. w Teheranie. Uroczystość rozpoczęła się odegraniem hymnu narodowego i odczytaniem fragmentów Koranu. Tradycyjnie nagrodę wręcza prezydent Islamskiej Republiki Iranu Chatami. Niestety, prezydent był chory i nagrody wręczali odpowiedni ministrowie. Profesorowi Woyke nagrodę wręczył Minister Nauki dr M. Moin. Oprócz dyplomu prof. Woyke otrzymał list gratulacyjny podpisany przez prezydenta republiki Iranu Chatamiego. Wieczorem ceremonię rozdania nagród i wywiad z prof. Woyke transmitowała irańska TV.

Prof. Woyke otrzymał nagrodę za prace nad biologią, genetyką i sztucznym unasienianiem pszczół, co miało bezpośredni wpływ na praktyczną hodowlę. Duże znaczenie miały badania prowadzone nad tymi zagadnieniami w Azji na pszczołach wschodniej *Apis cerana*, olbrzymiej *Apis dorsata* i karliczce *Apis florea*. Nie mniejsze znaczenie miało opracowanie bardzo skutecznej metody zwalczania groźnego pasożyta pszczół *Tropilaelaps clareae*, bez stosowania jakichkolwiek środków

chemicznych. Przyczyniło się to do polepszenia statusu materialnego wielu ubogich pszczelarzy w Azji, a niektóre kraje z importerów miodu przekształciły się w eksporterów. Prof. Woyke wiedzę upowszechniał na wielu kursach nie tylko w Azji, ale i w wielu krajach całego świata.

IROST poprosił prof. Woyke o przeprowadzenie kursu genetyki pszczół dla irańskich pracowników naukowych. Kurs odbywał się w siedzibie organizacji w dniach 9, 10 i 12 lutego. Udział wzięło 45 pracowników naukowych. Kurs był prowadzony w języku angielskim i tłumaczony na perski. Po zakończeniu kursu prof. Woyke otrzymał dyplom grawerowany w metalu.

H. W. W.

List gratulacyjny od prezydenta Iranu S. M. Chatamiego

